

ขุนช้างขุนแผน เล่ม ๓

ห้องสมุดกระทรวงศึกษาธิการ

135

๑๕๕๖ ๑๕๕๖

๑๕ ๑๕ ๑๕

๑๕ ๑๕

หน้า ต้น

๑ ขุนช้าง ขุนแผน เล่ม ๓ ๖๕

๑ ตั้งแต่ขุนช้าง แล นางพิม มา พัง เทศ
เพชรแก้ว เพชรแก้ว ขึ้นเทศ แล้วไป พุดกับ
สายทอง ไปจนถึง สายทอง พานาง พิม ออก
ไป ไร่ ๖๕

๑ ครานั้น ขุนช้าง จวนเวลา สั่งข้าให้
เอา น้ำใส ชันใหญ่ นางมา ขาน เจ้าชา ถลา
ไป หายน้ำ ไต้ ไต้ ชัน ทิน ที่ เจ้าขุน ช้าง
อาบ น้ำสำราญ ใจ ข้าไทย เข้า กลุ่ม รุม ลี
ละมื่น เปนชาม ยาม ลีสนที่ ชีไคล ไหล ลีลี ออก

มา มันไม่เปลือยอองเหลืออง เขียว ทั้ง ผัก ตบ
 จวนจบมหาพน แล้ว อีเล็ก หวา เข้า ห้องดิน
 สอ พอง ผัก หน้าตา ออก ทา จันทน์ พู่ จัน พู่
 ลาย ควัก เอา มุ หน้าย ชื่น ป้าย ปีก ฉีก
 ผม ปก กะบาน ให้ ล้วน หาย ทีกกลาง เป็น หว่าง
 เท้า เขาควาย หัว ภูนิย หาย หน้าอายใจ นุ่ง
 ยก กระ หนาก เหม หงย เหมื่อน ผ้า ทรง ที่ ดี
 ใคร หามิ ไม่ เกี้ยว ล้วน ปัก ทอง กรอง คอกไม้
 ผ้า เชค เหวื่อ ไคล ได้ ชม ภู ครั้ง นี้ จะ แต่าง ไป
 ให้ ยิ่ง ยวก จะ ไป อด นาง พิม ให้ ยืม อยู่
 นีว กอ ย ไล่ รัง แตน แหวน ภู นีว ชี มี อยู่ ทั้ง
 แหวน เพ็ชร นีว นาง มรกฏ แหวน ทับ ทิม
 อะ ที่ นี้ นาง พิม ปีม ลำ เจริญ แหวน เครื่อง ของ
 ปิ ตาย ออก ห้า เม็ด ชาว สุพันธ์ มี น เชื้อ ว่า มั่ง มี

เดิน ย่อง ไปส่อง กระจกใหญ่ ทุกหัว จัญไร
 เหมือน ล่อง ไข้ ถึง หัว ชั่ว แท้ ตัว เป็น ผู้ ตี
 อ้าย เต็ก มานี้ เอา พรหม ไป มึง อยู่ คุ้ม กุลลัก
 ลีบคน แต่ถ่อ ตามกัน อย่า ไป ไหน คน
 โท ถาค หมาย เครื่อง นาค ใน มึง อย่า ทำให้
 ตก ภู ถอง ตาย ชุน ช้าง ย่าง ลง จาก เคาหา
 เดิน รุ่ม รำ มา หน้า แหวน หงาย อ้าย บ่าว
 เดิน ก้าว ไปตาม นาย เหมือนควาย ขวิดเผื่อ
 เหยื่อท่วมมา ครั้นว่ามาถึง การประเวณี ใหญ่
 สัปรุข สุกใจ อยู่พร้อม หน้า เขาหลีก ทางให้
 หม่อม ชุนช้างมา พรหมหมอน ภูพานึงเพโท
 เพื่อน ผูกของ เขาเข้า มาหา กินหมาก พุดจา
 อยู่อะไย เหลี้ยว คุหัว กันคั่นพุดโว พุด
 โธ หัว หู คุ ไม่ ตี ชุน ช้าง ชัก ใจ ไซ้ อ้าย บ้า

ไม่ภาวที่ จะว่ามาจุจึ สุกหีลิกไป พลันเลียทัน
 ที่ เติ้นพลาบ ทางซื่ออยู่เว้ไว้ ลั้งทะนาย
 เว้งให้ยก เครื่อง กัณฑ์ เผือกมัน ของ เงามี
 อะโห ออ้ยขาว ออ้ยแดง แดงโม ลัมโ
 มะตุก ลูกมะไฟ ชะมดกบเกี่ยวน เข้าเหินยว
 แดง หินฝนทอง ครอบแคลง แดงลูกใหญ่
 จันอับ ลัม ทับ รา คับไว้ จัดให้ เส่รัง สรรพ
 ออย่า ชัยชอัน เว้ง ยก กะโถนมา ทั้งกา ยাত্র
 เลื่อลาค ฟูกเมาะเบาะ หมอน ให้ยก หมาย
 ประทำ กัณฑ์ ควันรอน วัชรอัน เอมมา ทั้งผ้า
 ไตร แล้วจุด ชูป เทียน ขึ้นบูชา ชี ตัน
 เทศนาหาช้าไม่ ฝ่ายว่าลัปฤษฎังใจ ไต่
 เข้า ดอก ดอกไม้ ไหว้บูชา ๗๖

๐ ครานั้น นาง พิมพิลาไลย จวนกัณฑ์

เราใช้รหม่อมแม่ ขา แล้วเดิน ไป ปล้นมัทน
 ช้า อายน้ำ ผลัดผ้า ด้วยฉับพลัน จึงเอา
 ขะมีน มารินทา ลูบ ทัว กายาขมิ้นมัน ทา
 แป้ง แต่งไรไล่น้ำมัน ผัดหน้า เชิด ฉันทัง
 นวลแดง จึงเอาเสื้อฝั้นเปนนันฉลပ် กระจก
 ล่อง เกร็บกุ จีบ แสง ฝรั่ง กระหนก ฝั้น
 แดง เปนแสงระยิบ จีบ ตาพราย ชับใน
 สอดไล่ ผ้า ชมภู ห่มวีรทอง อยู่เฉิดฉาย
 งามระยิบ จีบ กัน พรณราย ชาย เหน เปนที่
 เจริญ ใจ ได้แหวนประดับ ทับทิมพลอย
 สอดก้อยแหวนงูคูลิ้นไหว อีตึกเอ๋ยหีบหมาก
 เครื่อง นาคิน ชันถมยาใหญ่เอาไปวาง ข้าง
 ไทยทาแป้งแต่งตัว หวีหัวไล่น้ำมันกันหน้า
 สำเร็จ เสริ้ง ปล้นมัทนช้า ผูกผ้า เข้า มา ทันท

ยายศรี ประจัน เหน ลูกสาว กูนี้ หัว หงอก
 ขาวไปพื้นที่ จะ แต่ง เกิน ไป กูไม่ตี แก่
 จิ้งน่อง ตานี ห่ม ดอกคำ ลูกสาว ร้อง ว่า ซาแม่
 เอ๊ย ช่าง ไม่อาย เขา เลย เหน ผิด ล้า ศรี
 ประจัน ร้อง หาย อาย น้ำคำ นุ่ง ตะราง คำ ห่ม
 ขาวม้า นาง พิม พิลาลัย เติบ ไป ตาม
 เหมือน หนึ่ง นาง ห้าม งาม หัก หนา บ่าว ไพร
 ตาม กัน เปน หลั่นมา พวก ขำ ก็ แยก เครื่อง
 กัณฑ์ ไป ครั้น ว่าจะ มา ถึง การ ปรีชา ชู
 เทียน สว่าง แสงไส ฟู เลื้อ นิ่ง พลัน ทันใด
 กราบ ไหว้ ด้วย ใจ ยินดี ภอ พระสงฆ์ เทศ จบ
 กัณฑ์ กุมาร ของ เจ้า ขรรค์ หัว ลั่น สัปรุช มี
 เณร ขน เครื่อง กัณฑ์ ไป ทันทิ ปี่ พาทย์ ก็ ตี
 รัย เปน เพลง ต่อย ตี แท้ ดึง ทึง โง่ง เตะ

ตะเริง เหน่ง โหน่ง อยู่ โหม่ง เหม่ง หนึ่ง นัย
 รัย กันไปตามเพลง เกรที ระฆัง เห่ง เกรง
 ครืน ไป ๕๕

๑๐ ครานั้น นางพิม ลัง ข้าพลัน ให้ เต็ก
 ยก เครื่อง กัณฑ์ มาหาข้า ไม่ บ้าง รัย บ้าง ขน
 ลนลานไป สัม สุก ลูก ไม่มี หลาย พรณ ได้
 ภาณวางไว้ ได้ทุกสิ่ง พุก ผ่า เพรียง พริง ตั้ง
 เปนหลั่น เคียงไว้ กับ หมากร ประจำ กัณฑ์
 ปี่พาทย์ ตี ลั่น ขึ้น ทันที ๕๕

๑๑ ครานั้น สัมภาร เวียก เณร แก้ว ขาน
 แล้ว ตีฉิ่ง หลาน อยู่นี้ กูนี้ ป่วย หลาย วัน ไม่
 ทันที ไปหา ไปเทศน์ ตรีนี้ แทนกู เณร
 แก้วกราบแล้ว ลูก ลนลาน หิย มัทรี มาทาน
 แล้ว อ่านอยู่ แล้ว ทาน ท่อง ว่าทำนอง ของ

ท่านครู อ่านดู เสียให้ คล่องว่องไว ทั้ง
 คาถา บาฬีขุนนี้ ยะ ยท กำหนด แม่่น ยำจำ
 ไปได้ เรียก เณรอื่น พลัน ทันใด มาแยก
 คำ ภารี ไปให้ ชำ ที่ เณร อื่น รับ แล้ว อำ ลา
 มาครอง ผ้ายะโย ห้างไก่อศรี น้อมคำ นัยรับ
 เอา ซึ่ง คำ ภารี คอย อยู่ ที่ บัน ไค จะ
 ไคลคลา • ๗๕

๐ ครานั้น จึง โหมม เจ้า เณร แก้ว เย็น
 แล้วจะไปเทศ ก็ปลัดผ้า ห่มทอง ครองรัต
 ติกายา แล้ววันทา ท่าน เจ้าคุณ ด้วย ทันที
 ลูกออก จากห้อง ของ สมภาร มัสการ แล้ว
 ก็เศก ขี้ผึ้งลี ให้เณรอื่น เดินนำ แยกคำภารี
 ลงจาก กุฏิถึง ศาลา นั่งท่า กว้างสงฆ์ ล้ารวม
 กาย ภอชะม้ายเห่นเจ้าพิมมุนีมนหน้า พิม

น้อย ภาว ะน้อย ไป ประ คา ภาย หน้า กัม หนึ่ง
 อยู่ในที่ เณรพลายจึงว่า ะละลวยช้า ประ
 จำจิตรให้ประสมเนตรวิเสศ ศรี กำ ลัง มนต์
 ทลพิมให้ยินดี ไม่ขาด ที่แต่ เฝ้าพ่อ ต่อตา
 ภาวสข ภักตร เณรพัยกให้ทันใด ด้วย น้ำใจ
 หวาค หวัน กระ สัน ทา เสิญ ขยับ มา นี้
 เกิดสึกว่า ท่านสมภารไม่มาอาพาชีไป จึง
 ให้ข้าเฝ้า มาเทศนา ท่านเจ้า กัณท์จะ ว่าเป้น
 ไฉน นางพิม ยืมตอบไปทันใด ไฉน ะ
 ก็เหมือน กันไม่ ฉันทา ไม่ เลือก เณร เลือก
 ขรว่าชั่วดี ตามแต่ บาปิ พระคาถา พุท
 พลงยืมเหลือบไปปะคา ก็เลือกภานหมาก
 มาให้ สาย ทอง กัม กราน ตั้ง ภาน หมาก
 อังคาส ชันชรรมมาศจับจบคำภีร์ของ มือ

จับ หนังสือ ถือ ประ คอง อ่าน ต้อง ตาม บท
 จุนนียบ จนถึง เทียบทาง พระนาง คลา พบ
 พระ ยา พยัฒ ราชสิทธิ์ นาง ษะอ้อน วอน ขอ
 จรลี จนราตรีจรัสแจ่มด้วยแสงจันทร์ ถึง
 อาศรมพระอารมณฺ์ให้เฝ้ากเป็น ด้วยไม่เหิน
 สองตรุณราช จอม ขวัญ ทรง กันแสงโคก
 จาบัลย เสด็จขึ้นคั่นตามพระลูกยา ลับ
 รุขหญิงชายครั้นไค้ฟ้ง เลี้ยงสาธุประตังขึ้น
 พร้อมหน้า ทุกคน คลไ้ให้ สัทธา นาง
 พิมเปลื้อง ผ้านิตย ติมพลัน จีบจบ คัมมย์
 ถ้วนสามที ยินดีวางลงในภานนั้น ถวาย
 แล่นอบ นบอพ ภิวันท พิศฐาน ลำคัญด้วย
 สัทธา คะ ๆ เตะชะ ช้า ทำ ทาน ให้
 พร้อมยศ บริวาร ไปภายนอก สาระ พรรณ มิ่ง

มีปริกา ว่าแล้วนั่งฟังตั้งใจ ขุนช้างเหิน
 นาง ถวาย ผ้า ฉาตัว เขาเปน หญิงยัง ทำได้
 จะมา นั่งนิ่ง ทอด สู่ใจ เรามิ ให้นอย หน้านิน
 ทากัน เขาเปน หญิงยัง ลัทธิ เอาผ้า ถวาย
 เราก้เปน ผู้ชายมิ ไ้ไ้พรัน ทั้งเปน เสริมจู้ มั่ง
 มีครัน คิดแล้ว เท่านั้นใน อารมณ์ ขยับ
 ตัวเหลียว หน้ามาตุ้ม ยืมเปลือก ผ่ากรอง
 ที่ ครอง ห่ม จีบ จีบ พับ ถือ มือ ประ นม
 เหนือ ผมแล้ว พิศฐานไป ค่ะ ๆ เกะกะ
 เมื่ตา จิตร ขอ ให้สม อารมณ์ คิด พิศ ไสม
 ให้ ได้ เร็ว พลัน ทันใด แต่ในคำ วันนี้ อย่า
 คลาศ คลา ว่า พลาจ วาง เคียง ลี ทับ ทิม
 ขอให้ ได้แม่พิมพ์ เปนเมียข้า ร่วมจิตรร่วมใจ
 อย่าไคลคลา แต่ในเวลา คำวันนี้ไป นาง

พิมพิลาลิเถ ครั้นได้พร ให้แก่น คังเคื่องตัน
 มั่นได้ ทุกลม น้ำลาย ด้วยอาบใจ ลังข้า
 ให้ไป หยิบ เอาภาณ มา อีพรหม อีบุรู ใจนาย
 เकिन กราย เข้าไป หยิบ เอาภาณ ผ้า กรายหัว
 ขุนช้าง กลาง คาลา ขุนช้าง เฟ่ง ตุ ตา ด้วย
 ขัดใจ สายทองร้องว่าหาอีพรหม ชายผ้า
 ปักผม ท่านหา ดูไม่ กิริยา ชั่วถ้อย น้อยไป
 เมื่อไร ไป เกิด หนอ แม่พิม ไปอย่า พังเลย
 นางพิม ย่างเท้า ก้าวเดินมา ช่าง ขาย หน้า
 จริง ๆ แม่เจ้าเอ๋ย ยิ่งกว่าชาวโรมันไม่เคย
 ก็ค่าเปรียบปรายเปรยมาบ้านพลัน ๗๖

๑๐ ครานั้นจึงโฉม เจ้าเพชร แก้ว ลีกา
 พิมไปแล้วให้ ป่วน ปั่น ด้วย มีจิตร คิตร รัก
 นางพิม พลัน ก็ตัดขันธ์ หันข้ามเนือ ความไป

อ่านคาถา ครบ จบกลับ เสรีจ สรรพ ลงมาหา
 ข้าไม่ กลับคืนเข้า ห้องให้ หมองใจ ว่า
 ไม่เทศครบสิบสามกัณฑ์ ทายกหกกลับไป
 เคหา บ้าง ตรวด น้ำ ตรวดท่า ด้วย จอก ชัน
 ชื่นชม ๆ ท่านสำราญครัน เวลา สองยาม
 พลันเข้าทันใด ๖๖

๑๖ ครันตีก สังคักักคนอน พระจันทร์
 เลื่อน ลีบลิวไลว เจียบเลียงสาระพัทกำ
 หนักใน เจ้า เณร น้อย ละห้อย ให้ คณิง นาง
 โอ้ พิมนิ่มนวลของเณรแก้ว เจ้า ไป แล้ว จะ
 ล้ากถึงพี่บ้าง ภางามปลื้ม แม่ จะ ลิ้มน้ำใจ
 งาม แต่ครุ่น คราง ครวญ คิด จน ค่อน คื่น
 ทำไฉนจึงจะได้นางพิมชม ให้เคลื่อนคลาย
 หายอารมณ์ ที่สะอื้น รักนางพางเพียงจะกล้า

กลิ่น หอมอื่นหมื่นคนไม่นำมา ได้ร่วม
 นอนพิงจะซ้อนขึ้นชมชื่น ทุกคำคืนมิให้ขาด
 เส่นหา ทำไฉนจึงจะได้มาสนทนา กับ
 พิมแก้ว แววดาสดักสองคำ บ้าน ช้องของน้อง
 ซึ่งตำแหน่ง ไม่รู้ แห่ง เหน้เข้า จวนคำ
 ได้ชมนางแต่เมื่อกลางสำแดงธรรม อ้าย
 ชุนช่างก็กรรมจุลาจล เจ้าเตือกคำพา บ่าว
 เจ้า ไปบ้าน พี่พลึงพล่านเทศพลึงลักพัน
 หน ไม่ฉवल พี่ยังป่วนอารมณ์ทน พรั่ง นี้
 เข้าพี่จะค้นไปโทษเขา ถึงจะอยู่ชอกช่วย
 เหวผา จะเสาะหาไปให้เห็ญแห่งเจ้า ยิ่ง
 คณิง ถึงนางไม่บางเบา ไก่ก็เร้าเร่งรีบในราตรี
 ประทับผ้า ศรีทาบทิมของพิมน้อง จวบประคอง
 หอมทราบ อบ ทรวงพี่ ยิ่งรัญ จวน หวล หา

ในราตรี จวนจะรุ่งพระสุระศรีขึ้นวาง ๆ ๖๖

๑ ครานั้น นางพินนิม สนิท นิมิตรประ
จักษใจใกล้สว่าง ว่าว่าย น้ำ ไป ถึง กิ่ง กลาง
กับพืนางสายทองคะนองใจ ถึง ฝั่ง ยั้ง คั่น
ยืนตรง สาย ทอง ล่งขั้ว ทอง ประคอง ให้
หอมหอผ้าห่ม ชมชื่นใจ กลัวยข้ามน้ำ ได้ ตั้ง
จินตา • ลีน ฝน เท่านั้นก็คั่นตัว ไม่เห็นบัว
ทองหาบก็คว่ำหา เลียบตาย ดวงโกสุมภ์ประ
ทุมมา อธิภาอก ไธมาหายไป จึงปลุก
สายทอง พลันไม่ทันช้า จึงเล่าความ ฝนมา
หาช้าไม่ จะ เปน เหตุ เกต พาล ประการใด
ทำนายให้น้องน้อย หึ่งเกิดรา เสาทอง
เฟ้น ฟ้าคงบอกพิภพ ชี้อ่าง ยาม นอน จะ ให้
นาง ประจง กลิ่น อาบน้ำ จะทำสาย สุธว่ายริน

ตา อย่าประหวั่นพรันใจ ซึ่งฉันว่า ได้ คอกบ
 ชม จะได้คู่สู่สมพิศไสมย์ ชายนี้ เห็น
 ที่ไม่ไกลไกล คงจะได้โดยพลันไม่ทันช้า
 ซึ่ง ฉันว่าพี่เต็ด คอก บัวส่ง คงจะได้ฟัง แม่
 ไป ภายหน้า ถ้า ะไรได้ เหมือน ตั้ง จินตา
 เมื่ตา สายทอง ด้วยให้ ได้ ดี นางพิมร้องใช้
 พี่สายทอง ทำนายนั้นอะไรยังนั้นพี่ แต่
 อยู่ด้วยกันมา ทั้งตาพี่ พี่ เห็น วิ เหน แว ที่
 ไหน มา พี่ สายทอง ฤา เห็น น้อง นีรอน รน
 เปน กังวล บ่น หัน ฤา จึง แก่ลง ว่า บัวทอง
 น้องฉันยังติด ตา ทำนาย ผัวตัวข้า ไม่ถอด
 ซึ่ง ฉันว่า พี่ บัวส่ง ถ้าตรงเข้า พี่

๑ ครานี้ โคมเจ้า ชุนข้าง นอนกลาง
 คืบป่วน หา กลับ ไป พลิก คร่ำ คร่ำ ครวญ
 ค้างไป โอ้ แม่ พิมพิลา ไลย ของ ชุนข้าง
 พริ้งไฉยเกลี้ยงกลมเมื่อท่าข้า วาจาแจ้วเจื้อย
 แจ่ม กระช่าง เจ้างามงอน ท่อน ท้าย บั้น เอี้ยว
 บาง หมิ่น นาง ก็ ไม่ น่า เหมือน นาง เดียว
 เจ้าหมศรี ทับทิมวิมลขลิบทอง สอดสองซัษ
 ใน สะไบ เขียว แขน อ่อน ท่อน ท้าย แม่ พริ้ง
 เพียว งาม คา เมื่อ เจ้า เหลียว ข้า เลื่อง มา
 ทำไฉน จะไต่ แขน สนิท นาง ชุนข้าง จะทูน
 ไว้เหนือ เกษา จะ คลึง เคลา เป้ เฟ้น เล่น
 อิศรา เข้าปลา พิจะป้อนให้เจ้ากิน ยาม
 เติบ จะเชิญ โคมขึ้น ชี่ข้าง ยาม นอน จะให้
 นาง ประจงกลืน อาบน้ำ จะทำสาย สู่หว่ายริน

แผ่นดินมิให้ ย่าง ระค.ง คาย รักร.จำ เท่า
 เทียม ทวง ชี วิตร กลัว จะเสีย แรง คืด ไม่
 เหมือนหมาย รูปชั่วกลัว เข้าจะ เกลียดคาย
 จะไม่ สม รมกาย เ้างามงอน รือคืด ชื่นมา
 ก็ดีใจ ชั่วคืดก็จะไป ตูที ก่อน ถ้าวาง คน
 ก็ระชน เข้า ว่า วอน ถูกลม ก็ระอ่อน ละมุล
 ลง เป็ดมุ้งรังแล้ว ฤ ยัง หนอ อ้อ แสง
 ทอง ล่อง อยู่ ก่อง ก่ง พรั่งนี้ ได้พบ กัน เปน
 มั่นคง กับ เจ้า เกษ สรียง ผู้ โสภา ฑะ
 ๐ ครานั้น จึง โนม เข้า เณร แก้ว ภา
 แสงทอง ผ่องแผ้ว พระเวหา คึกคึกถึงถึงพิม
 นิม นวลตา ล้าง หน้า แล้ว ก็นุ่ง สะบง พัดน
 ห่มดอก ครอบ คาค รัต ประคต พร้อม หมด
 แยก ฆาตร แล้ว ผายผัน ดูทุก ตรอก ซอก

ละเมาะ เสาะ ลำ คัญ เข้า ใน เมือง สุพรรณ
 ทันใด มินาน ถึง บ้าน ท่า พิเลียง เติน
 เมียง ชะม้าย ทาอัฐ ณาไศรย เหน่น้ำ ตั้งอยู่
 ยังไม่มีใคร ก็หยุดยืน ล้ำรวมใจระดูที่ ๗

๑ ครานั้น นางพิม นุ่มน่อง อยู่ในห้อง
 กับสายทองพิ จักเจงเข้าปลาทาร์พิ ยัง
 ไม่มีพระสังฆองค์ไคมา เปิดหน้าต่าง นางพิม
 แก้วแลดู เห็น แก้ว เฌร ยืน อยู่ ไม่ เงย หน้า
 ห่ม ทอง ครอง แขนบ กับ กายา กล้า จับศรี
 เนื้อ ตั้ง นวล จัน เตะ พระเวท วิทยา มนต์
 ฝนเย็น คลใจ พิมให้ ป่วนป่วน ห่มผ้า คว่ำขัน
 เข้า บาตร พลัน กับ สายทอง พากัน ก้าวลง
 มา เปิด ประตู ออก เติน นาค กราย เฌร
 พลายได้ ยืนก็เงยหน้า พิมน้อย ชะม้อยภา

ปะตา ก็รู้ว่าเณรแก้ว ผู้แหว่วไว หลบมิด
 สะกิดพี่ สายทอง ใช้ห้องนี้ไม่ลงไปใส่ได้
 เหน หน้า เณร พลาย ฉันทอายุใจ สิ่งชั้น เข้า
 บาตรให้ สายทอง สายทอง ย่าง ย่อง ขยับ
 ยืม นางพิมหลบเหลืออมเข้าแอบฝา เณร
 แก้ว ประสิทธิ์ วิททยา เป่ามหา ละลวย ลม
 ประ สม นาง บัณฑิต ชาน เลี้ยว สวาค พิม
 ยืนยิ้ม ปิ่นจะ แล่นลง ไปล่าง สายทอง ประ
 คองชั้น เข้าบาตร พลาย วางลง ยกมือ ให้อ
 เจ้า เณร พลาย เณรแก้ว ลต บาตร ลงจาก
 บ่า ฉันท บุก มา บิณฑ บาตร บ้าน พาน สาย
 ไชย ทาน บ้านอื่น ก็เวียง รวย ไม่รัก รวย รวย
 หมา ยจำเภาะมา เปนเหตุ ก็เพราะ เทศ เมื่อ
 วนนี้ เจ้า กัณฑ์ หัน ฉันท สำคัญ ว่า เคื่อง ขำ

จะใคร่ แห้งกะตี่ กัยลีกา ทั้งจะใคร่ สันทนา
 ทั่วย ฟีนาง สายทอง ยก ของไล่ ฆาตร เณร
 พันเพน แล้ว นิมนต์มาบ้าน บ้าง สงบกังวล
 ไว้ ในใจ พลัง ไล่ฆาตร แล้วก็ ย่างขึ้น บันได
 เณร แก้ว คลาศ แคล้ว ออกจากรั้ว แฝงตัว
 จะดูพิม พิศไสมย นางพิม ขึ้นหน้า ทอดตา
 ไกล เล่ไปนอกรั้ว เหน เณรพลาย เณร
 กอดฆาตร ชิดทำ ปฤษณา นางพิม ขึ้นหลย
 หน้าเข้า ห้องห้าย เจ้าเณร เดินตาม ทางย่าง
 กราย ไม่ว่าง วาย แต่ ค้าง ถึง นาง พิม น้อย
 ยิ่งไกลบ้านก็ให้พล่านให้พลุ่งใจ ยิ่งคิด ๆ
 ก็หลงเหลือวอยอยู่บ่อย ๆ อะล้าย ๆ ทอง
 จะ ปอง คอย ก็รีบ รอย มา ยัง วัค ป่า เลไล
 ฆาตร ไปอังกาส พระ อาหารีย์ คลาน มา

เปลื้อง ผ้าหาช้าไม่ ปรนินิบัติให้ซัด เคืองใจ
ฉนั้นแล้วเข้าในที่นอนครวญ ๖๖

๑ ครานั้น นาง พิม พิลาลัย กำเวิบใจ
หวาด หวั่น ให้ ปั่น ป่วน เหน สาย ทอง ไส้
บาตร ทำ นาค นวล รืกรวน รอ ซ้ำ อยู่ ว่า ไร
พยับ หน้า สายทอง เขวห้อง นอน อ่อน นอน
กระซิบ ถาม ด้วย สง ไสย ไปไล่ บาตร ซ้ำ
นาน ประการใด ซ้ำ เหน ปาก ไ้ ๆ กับ เณร
พลาย สายทอง ว่า พี่ พุด อย่างไร มี ไป
กิน เข้า เลี้ย กับ พี่ ตวัน สาย พรีชม กัน ปั่น
ฝ้าย ให้ สบาย ตวัน บ่าย พี่ จะพา ไป อาบน้ำ
ถึงเข้า จะให้ กิน ไม่ ยินดี ไม่บอก จะเข้า ซ้ำ ให้
ยั้ง คำ เหน ยืน ยิ้ม พราย ๆ ก็น หลาย คำ
แต่เพียง นี้ พี่ ยังอำ ไม่ บอกกัน เมื่อ เปล่า ๆ

หนูจะเตาไป ไหนได้ ถ้าจริงจะบอกให้ไม่
 เคยคิดนั้น เจ้ากว่าแต่มานี้ไกลครั้น แต่
 เท่านั้น เจ้าก็กลับไป เกอะแล้วไปเกอะไม่
 บอกข้า เบื้องหน้า คงจะรู้ หามิตไม่ แล้ว
 ลุก ออก จาก ห้อง ด้วย หมองใจ ไม่กิน เข้า
 ด้วยกับ พี่สายทอง ต่างคน ต่างเสร็จ ลำเร้ว
 อิ่ม นางพิม คุยใน เข้าใน ห้อง ปั่นนอก
 ข้าไท อยู่ ก่าย กอง จน เวลา บ่าย สอง โมง
 พลัน ต่างคน ต่างจัด พักท้าย สายทอง
 เตือนน้อง ชมิชมนั้น ไปอาบน้ำ ให้สบาย บ่าย
 ลงครั้น นาง พิม ว่า วนนี้ ไม่รักไป สาย
 ทอง ปลอบน้อง ชะอ้อน ว่า ไปตื่นทำ เกิดจะ
 บอก อะไร ให้ อย่ามา หลอก จะบอก ฉันทำ
 ไม่ เต็มใจไว้เกอะแต่คน เดียว ขำร่อน

หนะอย่างงอน ประชด ให้ จะ อาบน้ำ ก็ไม่ไป
 แต่ โกรธ เกรี้ยว เต็มใจ อะไร ข้าว่า ไปเจียว
 เจ้ากูมาเกี่ยว ข้ำเจ้าแล้ว เจ้าเฉรพลาย ไม่ไป
 แล้ว หนะ เจ้า อย่า เข้า ชู้ ไม่ ภาว ที่ ๆ จะ ขำ
 ตัวนสาย สายทอง จากห้อง บ่อง เยื่อง กราย
 พวกบ่าว ของนาย ก็ตามมา อี้ไท อี้พรม อี้ส้ม
 เป้น อี้เตน ตาม สายทอง ไป ตื่นท่า ไป
 อาบน้ำ ดำเล่น เป้น โกลา เล่นหา เล่นไล่ กัน
 พันละวัน ๗๖

๑ ครานี้จึง โฉมเจ้าเฉรพลาย ตัวน
 ชาย บ่ายเยื่องพระสุริฉิน แลนคหนึ่งถึงพินนิม
 นวสจันทร์ ได้ แจ้ง สำคัญไว้ กับ สาย ทอง
 บ่านนี้พี่พาพิม ไป ลง ท่า จะไปหาให้ พยประ
 สยสอง คิคแล้วหยิบผ้ามาห่มทอง บ่อง

ลงบันไดไป สุพรรณ ถึงบ้านพิมเข้าพลันมิ
 ทันท้า ตรงลงไปท่าทันใดนั้น เข้าแอบ
 ชุ่มชุ่มไม้ ไม้ล้ำคณ พวกข้าไททั้งนั้นไม่เข้า
 ใจ สายทองลี้ตัวอยู่ริมตลิ่ง เอาดินทิ้ง
 แล้วกระแอมพริกให้ สายทอง ย่องมา
 หาไว ๆ ก็พา กัน หลีกไปให้ลับ คน
 ครั้น ถึงซึ่งนั่งลงทันใด ที่ริมริมโคกใหญ่ไต่
 ต้น เปน เชิงชุม ชุ่มชอบกล ใต้ของบน
 คอก ย้อย ระบายาน เหนือ เกรียมแล้วจึงปรา
 ไสย ขอ อาไภย เกิด ขย่ำ ว่า ข้า หักหาญ
 เหนือ น้อยปอง ป่วนไม่ควรรการ แต่ ทน ทุกข์
 ขรมาหลายวัน แล่น ยาก ที่ จะพาก
 เพียรผ่อน ให้หยุดหย่อน ร้อน รน เปน พัน
 กลิ่น มา พบพี่ ก็เป็นที่ล้ำคณครั้น ข้า

หมายมั่นจะมอบชีวา โลย อันเฉวนน้อง
 เหมือนกะต่ายหมายชมจันทร์ อยู่กินๆ จะ
 กันขึ้นไปได้ แต่ตรอม ๆ ผอมร่าง ก็ บาง
 ใจ ทั่ว ทาง ไกล กลาง หาวเมื่อ คราว ปอง
 ถืองค์ อินทร์นั้นแลจะสิ้นลำเร็จตรม จะได้
 ชมกะต่ายสวรรค์จันทร์ผยอง อินทราอุประ
 มาเหมือนสายทอง พิมน้องเหมือนกะต่าย
 ในวงจันทร์ มาพึ่งพิงถ้าไม่ทิ้งธุระน้อง คง
 เปนสองกะต่ายชมสมสวรรค์ จะขอบ คุณ
 ที่การุณให้คราครัน กว่าชีวัน ฉันจะวอดชี
 วาวาย พี่เอ็นดูช่วยชูให้น้องขึ้น ให้คลาย
 คื่นโคกแสนนั้น เลื่อมหาย เหมือน ชูบ ชีพ
 อยู่ให้รีบถึงเรือนตาย เณรพลายนี่ไม่พลั้ง
 ไม่แพลงคำ แต่ วัน นี้จน พี่ สาย ทอง ตาย

น้องนี้หมายจะโอบอุ้ม อุประถัมภ์ พุคไว้ฉัน
 ไตจะจกทำ กำหนดแน่อยู่ไม่พล้ำ
 ไม่พลั้งเลย ๗๕

๑ สายทองเมินหน้าว่าไม่พริ้ง จะพา
 หลังลายแล้วพ่อแก้วเอ๋ย จะชักลือลู่หาข้า
 ไม่เคย จะหมายเซย นั้นเห็นชวตแล้ว น้อง
 เณร คุณยายร้ายราวกับยักษ์ร้าย ถ้า
 วุ่นวายลี จะควา เปนกราวเขน จะว่า วอน
 เกลือกหล่อนไม่ อ่อนเอน เหมือน กระเวน
 ตัวไว้ ไม่ต้องการ ไหนจะต่ำโด่ง ตั้ง หลัง จะ
 ลาย เณรพลายก็รำเล่น นอกมาน ไม่
 ควร ทำข้า ไม่ทำให้รำคาน มิใช่ คน สำหรับ
 วานของเณรพลาย จะเกรงใจบ้าง เปนไร กับ
 สายทอง นินทา น้องให้พี่ฟังเล่นง่าย ๆ

ได้มีตาเถรคอยว่าให้ข้าอาบ ข้าตาย เอะ
 เหมือนเกล้งมาฆ่ากัน แยกกายเอากะต่าย
 มากล่าวถ้อย ว่าพิม น้อยเหมือน กะต่าย ใน
 สวรรค์ จะพึง พัก ยัก ว่า สาระพรรณ ไม่
 เคยเห็นกะต่าย จันทร์แปดสอง ตัว ถ้าอินทรา
 พากะต่ายให้หายโคก ทุกแหล่งโลกย์ ก็ จะ
 นินว่าอินทร์ชั่ว กวงจันทร์ฉันษยองค์หมอง
 มัว ข้า เจ้า กลัว เลีย แล้ว เณร อย่า เจรจา
 เนื้อ มิ ไ้ กิน ข้างหนึ่งมิไ้บู กระตูก จะ
 แขนคอ อยู่เหมือนตัวข้า เจ้าได้ พิมก็จะ
 ยืมอยู่อุตรา ต้องดำก็จะ ต้อง แก่ สาย ทอง
 เหมือน ตูมิ ไ้สู้กันแกงกิน กาเหี่ยว
 เฉียวบินไปคล่อง ๆ แต่หนีไป พ่อ อย่า ไ้
 ค้างปอง ของเล่นฤๅคะของนี้กินตาย ๕

๑ อนิจาไม่วេทนาสี กาฬี ทุกวันนี้เฉวร
 น่องคนึงหมาย รักพืมิ ได้มี อา รมณ ์คลาย
 พืสายทองทั้งน่องเสียดกลางทาง เต็ค ปลี ยิง
 มีซึ่งโยเยื่อ ได้ มาพืง แล้ว ก็ เผื่อฉัน ไว้ บ้าง
 ได้พืมิเซยฤจะเลียงทั้งพืนาง เหมือนอย่าง
 วางเข้าลงในดิน ถึงน้ำ ทำฟ้านจะแห้งแล้ง
 อย่างนี้ก แหนงว่าจะสูญเลียบ หมคัสัน แต่ชั้น
 ชั่วว่า ตัวมิ ได้กิน นกหกผกผินได้เปนทาน
 ถ้าหม่อมพืมิคุณแก่ฉันเล่า เหน จะ เปลา
 เจียวฤน่องมาอยู่บ้าน คง จะ แทน คุณพื
 ซึ่ง มีนาหน ให้ สมาน เสมอ พืมิ ผู้นี้ม นวล
 เงินทองของ กิน ลีนทั้งนั้น จะ แบ่ง ปนัคน
 ละครึงภอกึงส่วน ปวานี้ น่อง สายทอง ช่วย
 ชัก ชวน ภาอ ได้พืมิ จะประมวนลีน บนมมา

ถ้วนซึ่งตั้งให้พี่สายทอง แต่ ลักเฟื่อง หิ่ง
 ก็น้องไม่ขอว่า คำ ลง พี่งสนทนา เวลา
 บิณฑบาตรเข้าจะคอยฟัง รักจริงฤๅ เจ้าเพชร
 แก้วจะเกล้งรัก เหนหนักนัคนิด เน้น เข้า
 เปนซึ่ง ซากลัวแต่ได้คนลีนบนยัง จะ
 ร้อง ทวง โด่งดังก็ ไซ้ที ถ้าจริงจึง ตั้ง นั้น เจ้า
 เพชรแก้ว มาขึ้นแมวขึ้นหมูให้รู้ที่ ถ้า
 คงสัจ ลำคิณอย่างนั้นสิ พรงั้นเจ้า เพชร มา
 ฟังดู เพชรแก้วรบคาแล้วอาลา สาย
 ทองกลับ มาไม่หยุด อยู่ ข้าไท ตามหลังมา
 พรังพรู เพชรแก้วก็ ไปสู่อารามพลัน ๕๕

๑ ครั้น สิ้นแสง สุริ ยะ ทิภากร คระคิ
 ๒ ทร เลื่อน ลีว ปลิว สวรรค์ ทิเหรท คาว ขาว
 ๓ กระ จ่าง ทั้ง กลาง วัน ทรวง กรด จรด จันทร

กระจำง ควง สายทอง ชวนน้องให้ชมจันทร์
 ผิว พรวณ ไพ โรจ โชค ช่วง ผ่อง แสง แจ้ง
 งาม คั้ง เงิน ยวง ไยจึ่ง หวง กะต่าย ไว้ ในวง
 จันทร ร้อยปี ก็มี ไต่จะ ไป ไหน เหตุไร
 ช้างช้าง อยู่ รัง มัน แต่ เหนมา ไม่รู้ว่า กัก พันวัน
 คุเตือน ก็ยั้ง พรันอยู่ ในใจ เหมือน หนึ่ง เรา
 พันอง ทั้งสอง คน จน เหมือน กะต่าย จันทร
 ไม่ จร ไต่ ไว้ คุอยู่ ฟัง ลุลา โลย กะต่าย
 ไพร พรำ แล ทุก เวลา พี่รัก เจ้า เฝ้า ฟุ่ม อุ่ม
 ประ คอง จน พิม น้อง จำ เริญ ไวย ขึ้น ใหญ่
 กล้า ทั้ง เปน ญาติ เปน ทาย ท่าน ช่วย มา
 กลัว อาญา กลัว อาย เสียด ทาย ตัว อนิจา เอ้ย
 เกิด มา เสียด ทั้ง ซาดี เปน อัน ชาติ เจียว ไม่
 รู้ว่า ลุก ผัว คั้ง แหวน ทอง ผ่อง ศรี ไม่มี มัว

จน แต่ หัวพลอย ประดับ ประคาคี พี่รัก เจ้า
 จึงเฝ้าลำบากนัก แม้นมิรัก ก็จะไม่เฝ้าหนี
 ถึง จัปมา ช่นา เลียบ ก็ตาม ที่ แม้นมิ ตาย คง
 จะ รอด ตลอด ไป ทั้ง พี่ นี้ ยาก ก็เพราะ เจ้า
 ด้วย ยังหา มิใช่ มิเรื้อนไม่ พี่จึง ต้องรักษา
 เปน ตา ใจ คุณ ผู้ใหญ่ ก็ ชรา ลง ทุก วัน
 เหมือน ตั้ง ไม่ ไกล ฝั่ง จะถึง ดัน พี่ปรารถนา
 ร้อนใจให้พี่อื่น ๆ ถัดนั้นบุญ คุณแม่ศรีประ
 จัน สาระพรรณจะกระจัดกระหายไป ชาย
 หุ่น ก็จะไม่กลับกันคุณ ด้วยว่า ลูกนั้น หา
 พ่อ หาแม่ ไม่ พี่คิดพว้า คำ เข้าให้เศร้าใจ
 ฤา กระไร แม่คิด คุณแต่ดี ถ้าได้คู่ สู้สมเมื่อ
 แม่ ยัง เหน นั่น คง ลีบ สาย เปน เศษ จู
 อายุศม์ คนนี้จะนาน ลึกก็ไป พี่ว่านี้ แม่จะเหน

ประการใด . . . นาง พิม พิลาลโย ครั้นได้
 ฟัง . . . ยังแน่นนอนอยู่หาพลั้งหาพล้าไม่ . . . ไต่
 คอย คะที พี่เลี้ยงไป . . . นื่องนี้ ไม่ คิค เลย พี่
 ลายทอง . . . ธรรมดาเกิดมาเป็นสัตว์ . . . ชั่ว
 ก็คงได้ คู่คู่สอง . . . มารดา ย่อมอุล้าห์ ประคับ
 ประคอง . . . หม้ายปอง ว่าจะปลุก ให้ปนเรือน
 อันหนึ่ง เราเหล่าชาวผู้ดี . . . มีแม่มีให้ลูก
 อาบเพื่อน . . . จะควนร้อน ก่อนแม่ทำ แสเชื้อน
 ความอาบ จะกระเทือน ถึงมารดา . . . ถ้าสิ้นบุญ
 คุณแม่มี ไต่ แต้ . . . จะพลิก แผลง ไปก็ ตาม
 นัตวาคณา . . . จะควนร้อน ก่อนแม่ไม่ เข้า ยา
 ชั่วจะไร ชาย ที่ชอบภอ . . . ถ้ารูปชั่ว ตัวปน
 จะแรง เรือน . . . ไม่ เทียม เพื่อน เหนจะ จน ซึ่ง
 นขอ . . . ถ้ารูป ตีมีเงิน เขา ชม พรอ . . . ไม่

พักผ่อน เลยกี่ ชาติจะ หมายถึงตาม ออกเปรี๊ยะ
 ก็นหวาน กระการใจ สุกไม้เถาจะสุกไปก่อน
 ห้าม มีแต่แป้ง เถ่งนวลไว้ ให้งาม ร้อน
 ใจอะไร จะถาม ทุกเวลา ทุกข์ใหญ่ เหมือน
 ไฟ อยู่ใน ออก ไม่ หมก ก็ ไหม้ อยู่ใน หน้า
 ถ้ายาม หยากอยู่ เหมือน เรากิน เข้าปลา ถึง
 กระนั้นจะ ว่าก็สมควร มาชมจันทร์ เล่นด้วย
 กัน สบายใจ พี่พุก อะไร ฉันนั้น ให้ป็น ป่วน
 ถ้ารักนวล สวงหน้าไว้ ให้นวล อย่างมากวน
 ข้าไม่ พุกไม่ ภาใจ หึ ใคร กวน ชวน แม่ให้
 มีผิว คิดถึง ตัว ไข่จะซัก จะลื้อให้ ฤา
 อยู่มา แต่ก่อน ร้อนอะไร พี่ไ้ว่า กล่าวเมื่อ
 ไรมี หวานนอน ไปนอน เสียเถิดฤา รุ่งมือ
 พิมพ์ น้อยไป ใน ที่ สวม สอด กอตรัก พักวิ

นอนหนะ พี่จะกล่อมให้พิม นอน ใ้ว่า สง
 สวรร กุมาร เอ๋ย กะไรเลย เตรีค เตรี เวื่อน
 ไม่คิด ยาก หมายจะ ผากชี วาวอน ต่างเมือง
 อุล้าห์ จรกระ เจิงมา ออกจะหัก ด้วย ความรัก
 ไม่เหมือนคิด หมายมิตรก็ ไม่สม ปรารถนา
 จึ่ง หลีก เลี่ยง เลยลัด เข้าตัว ธรรมาขาวช
 เป็ระ บมใจ อัน หนึ่ง วัติกัย บ้านก็ พาน ห่าง
 ไกลทาง เทียบ บิณฑ ขาตร ไค ภาอเห่น ลักกา
 แล้ว ก็กลับ ไป แสนอา ไลย ระภา ทุกเวลา
 พัน เพน เณรนอัย เข้ามา เล้า ชบ เซา ช่อน
 อยู่ที่น่าท่า ไม่มี ใครที่จะ ไ้ สันทนา แต่
 เวียน มามี ไ้ เหนื่อย อนาคตใจ เลียคาย รูป
 ชุบ โศก ด้วย แสนรัก จะปล้ำ ปลัก ทนทุกข์
 ไปถึงไหน ใ้พิมนี้ม เหนือนวลละไม นอน

นะแม่ นอนในที่นอน นาง โอ ระเห่ โอระชา
 พ่อ เณรแก้ว หลับแล้ว ฤๅสาย ทองจะนอน
 บ้าง กล่อม พลัง นาง พัด ให้ พิม นอน
 ทาง กรกอต พิม ยิ้ม ละเมอ นาง พิม ยิ้ม หาย
 พื้สาย ทอง กล่อม น้อง เอา เณร มา ไล่ ให้
 ลงไป ไล่บาตรกันแม่ทันไร หลงไหลไปแล้ว
 ฤๅพื้สายทอง เมื่อเข้าห้อง ถามไม่หยากรับ
 ไม่ทัน จีบเตี๋ยว น้ออกให้ คล่อง ๆ ไป อาย
 หน้าวัน นี้พบสบทรวง ล่อง หน้า ไป ฤๅ จึงช้า
 กว่าทุกวัน อ่า นอน นิด ไล่ ไป เลีย ให้ พัน
 มุ้ง ไม่ทันรุ่งเช้า ครั้นทำนายฝั้น แม่คุณ
 ต่จะวุ่นวันนี้นั้ครั้น จะละเมอ กอดกัน ให้ ตก
 ใจ สายทองฝั้น น้องทำหน้าขี้ง ฟัว่ ผึ่ง
 เอะมาแปนเช่นนี้ ไ้จริง ๆ ค่ะน่าขง ชิน

พลั้งไป มา จะ เล่า ความ ให้ แม่ พิม
 พริ ไปอาบนํ้าวนนี้เจ้าเพชรแก้ว มาแอบ
 พุ่มนมแม่วอยู่ข้างหลัง รำคาญใจใช้ไม่ว่า
 เปน น่าชัง ไม่แล้ว กระทบจะเย้ยกัน ถึง
 ไม่เล่าก็เราไม่ทุกข์ โศก พี่ไปพบก็เปนโศก
 ไม่เทียบคลื่น แต่ได้บาตรฉัน ประหลาดใน
 ทาครัน พุด ๆ แล้วก็นั่งชมอ้อมมา แต่
 ปากยิ้มกริ่มกัน กับสายทอง ทำทำนอง หาง
 ตามาคูขี้ แต่เทศอยู่เจ้ากูยยังเล่นตา ขำ
 ดูหน้าเจ้ากูไม่ได้ เจ้าเพชรพลาย จิริง ๆ
 คะตัวข้าเปนผู้ใหญ่ กูไม่ได้ตาแหลมนี้ใจ
 หาย เหลือบไป ปะตา ข้าหน้าอาย แสบ
 คาย เจ้ากูว่านี้ครัน ๆ เจ้ากูว่าลีกาหาทักไม่
 เหนว่าไร ยากทรัพย์คืบขึ้น เปน เพื่อน เล่น

เหนหน้ามาด้วยกัน เมื่อกระนั้นน้อย ๆ กับ
 นวลนาง แต่เพียงยาก จากบ้าน สุพรรณ ไป
 ถึง กระไรก็จะตก ลักค้ำบัง ทุกวันนี้ จนใจ
 มิได้พรวง บ้านก็ไกลกับ นาง ต้อง ค้าง คั่น
 ไม่ต้องการก็ ไม่ชานมาถึงนี้ กาญจน์ บุรีก็มี
 วัตถุอยู่ดาษดื่น อยู่มิได้ ตั้งใจ อันไกล ครั้น
 อูล่าห์ ฝนผ่ามาด้วยความรัก น้อยใจ จนได้
 เทศนา ควร ฤๅ ลัก ไม่รู้จัก นี่เหลือจน
 แล้ว จึงชนเข้ามาทัก แม้นจะ ผลักเสีย แล้ว
 ก็ตาม ที่ ถึง คุณ ยาย ฝ่ายแม่ ศรีประจัน
 ก็ชอบกัน กับคุณ แม่ ทองประศรี ก็รู้เช่น
 เหน ทัว ว่าชั่วดี จง ปราณี เฉว แก้ว ผู้คน จน
 แม้นมีนิบรียบอันชั่วยาว ขอพบรักตรพิมพุด
 แต่ ลัก หน สักมาว่า วอนให้ ผ่อน ปรน

หมายกุศลเลื่อง สร้างลำคัญมา เมื่อวันเทศ
 สังเกตดู ด้วยนิมิตร ประจักษ์จิตรแน่แน่วอยู่
 แล้วหนา ว่าเหาะเหิน เดิน ไต้ใน เมฆา
 เต็ค ทวงทวารภิรมย์ชม กล้ากลืนตื่นขึ้น ยัง
 เต็มปาก ก็ หมาย มาก อยู่คิต คง จะ สม
 จึ่งบุกมาปิณฑบาตรชานชม ด้วย ปรารมภ์
 จะใคร่รู้ว่าร้ายที่ จึ่งสั่งสอนมาให้วอน แม่
 พิมดู ภาวรู้ ๆ จะมาให้ถึงนี้ พืชัย
 ชู่ว่นวายเปนหลายที่ ยังเข้าชี้ว่าวอนให้ผ่อน
 พรน เปนจันใจ มีรู ที่ระคิต ครั้นพิณิจก็
 ทุเห่นไม่เปน ผล เหมันจะพอ ลวง เล่นภา
 เปน กล กาญจน์ บุรีจาจะทัน มา สุพรรณ
 เมื่อวันเทศ ก็สังเกตดู ด้วย นิมิตร ก็กลจิตร
 ให้แม่พิม ณะเอินฝนี้ ต่อจะเปนคู่สู่สมภิรมย์

กัน แม่นมั่น แม่อย่า แหนงแคลงใจ อะ

๑ นาง พิม พิลาลัย ครั้น ได้ ฟัง ก็
 เพ่งปลั่งปลั่งตั้งจิตพิศไสมย์ ทั่วสมเณตร
 เณร แก้ว ผู้แว่วไว ทั้ง เหล็ก เพ็ชร กริ่ง ใน
 สกลกาย ถึง สายทอง จะมีปอง เปนเชิงซัก
 ก็คิดรัก อยู่ไม่ร้าง ห่างหาย ยิ่งคำคร่ำครวญ
 ถึง เณร พลาย ฆอ สายทอง มา พูท ก็ ฟัง
 ใจ แต่ มารยาท หาก จะ นิท เบือน งอ
 เบือน หา ให้ เชน กระ แส ไม่ ทำปิ้ง ชิงข่ม
 ไว้ในใจ เปนครูใหญ่จึงเยื่อนมาพาที่ ข้า
 ขอบใจ ๆ หายพิ สายทอง รัก น้อง สงวน
 น้อง ไว้ ถ้วน ถี่ อุ่ม น้อง มิให้ ต้อง เท่า ชูลี
 ปราณ นอนสอน ทุกสิ่งวัน ชื่นเดิน มิให้ เหมิน
 ไป คู ขึ้น นิ่ง ยืน นอน สอน ทุก สิ่ง สรรพ์

เหนือใครภอใจน้อง ช่วยปล้องกัน ข้าหมายมัน
 จะมอย ชีพ ชีวา ไลย นี่ข้า ทำไมให้พี่ สาย
 ทอง จึ่งชักน้อง นำเณร ประเคนให้ จะ
 ได้ดี ฤๅได้ ชั่วมา ยั่วใจ ฤๅว่า ไปถือสารเป็น
 มารยา สมนคย คิดกัน กับ เณรแก้ว มิ
 แล้ว ๆ ฤๅจึ่ง สามมา ถึงข้า ส่วนใครช่าง
 ใคร เปนไร นา จะ พ้อง พากัน เพื่อไป ไบ
 มิ มิใช่ชายตายสิ้นทั้งคืนตอน จะแค้น
 ค่อน ขอด น้อง ไป พ้อง พี่ เขา จะ หย็น ทั้ง
 สุพรรณบุรี มิรู้ที่จะ หลบ หน้าไป แห้งไร
 พี่รักก็รักคน เทียวเถิด จะช่วยบิต ดอกหา
 เปิด เนื้อ ความ ไม่ พิมรู้ จะนั่ง อยู่แต่ ในใจ
 อย่าสงไสยน้องเลยพี่สายทอง อนิจาแม่พิม
 มาทิ่มตำ เจ็บข้าตลอดคลื่นจนขมของ ไม่

ควรเลย จะเาะะ เยี่ยมว่า สายทอง แม่เจ้าเอ๋ย
 คราว นื่อง นี่ฤา เผลว เปนทเม ฤาจะ อาจเข้า
 เทียม ไทย ก็เข้า ใจอยู่ ว่าเกลื่อ กับ ภิรมเสน
 เจ้ากูไม่รู้ ฤาจะ ลูลง ลุยเลน ถึงจะ แค้นเข้า
 ประเคน ก็คนจน แหวน ตะกั่วนี้ เหมือน ตัว
 ของ สาย ทอง จะรับ รong เรือ น พืชร์ ไม่เปน
 ผล แล่นอาภัพ ยับทั่วอยู่ตัวตน ร้อน
 รนก็ เพราะรัก รำคาญใจ ด้วย เหน นื่อง ของ
 ตัว นี้ มัว หมอง สาย ทอง เวทนา ไม่ นิ่ง ได้
 ไม่มีข้อแล้วจะ ค่อเนื้อความโย แล้วไปเถอะ
 ที่ นี้ ไม่ เระหา คิต ฑู แต่ ฝั้น นั้น เถิด นื่อง
 จะ ได้ ชม บัว ทอง ก็ เพราะ ข้ำ ถ้า สายทอง
 หมอง ใจไม่ น่ภา มิต้อง กิน น้ำตา ก็ ฑู เหา
 ถึง เบื่อง น่หา ฤากับ สายทอง ข้ำมิ ร้องให้

แซ่ถึง แม่เก่า ให้ธรรมา ทาระกรรม ก็ทำเนา
 กลืนเข้า เปน กลืนยา น้ำตา พราว ชั่วดี พิกี้
 อาบ น้ำร้อน ก่อน แต่ อ่อน อ่อน อุ่ม เลี้ยงมา
 จนสาว อย่า พักเร้นคง จะเหิน กันลึก คราว
 ถ้ามี ฉาว ก็มี ใช้อ้อ สายทอง หา ๆ ชันจริง
 เจ้า จอมพี อย่า จู้เลย จะยอมให้ คล่อง ๆ
 ไม่น่าช้ำเลยที่ แค้นเจ้าปรองคอง ถึงไม่ผิด
 ก็จะต้องให้ แม่ดี นี่สินบน มา ประคน เข้า
 กี่ชั่ง จึงมา ตั้ง คอขู่ออย่า จู้จริง ๆ ถือ
 ว่า เจ้า เหนร ดี ไ้ คำ หมั้น ชัน ชีที่ ไหน มา
 จึงปลงใจปลง เนื้อเชื่อ เอาหมก เจ้ากู สบถ
 ญาจริง ไม่ทิ้ง ช้า จึงอวย เออเร็วรับมา เกรง
 เบื่อง น่า แล้ว จะ เจ็บ น้ำ ใจ จน จะเสีย ตัวก็
 เพราะ กลัวจะ เคื่องน้อง ครั้นตรึก ตรองดูก็

เหน้ไม่ เปน ผล ถ้า เชื้อ คำ เหน้ พลาย จะ
 อายคน ยิ่งคิดก็ยิ่งวนยิ่งเวียนใจ ถ้าเขา
 ทิ้งเสียไม่จริง ยังด้อยคำ นั้นจะทำอะไร สาย
 ทองได้ ซ้ำ ๆ ตรึกตราก่อนเป็นไร แคะ
 ไข่ ค้อน ตึงกู จริงจัง ถ้า เหมือน บ่อก มีชั้น
 หมากมา ขอ ลู จะทำ ชู นอง นี้ กลัว จะร้อน
 หล้ง เกิดชาติหนึ่ง ประมาทไม่จริง ถ้า
 เพ็ญ พลังลง แล้วก็ จนนใจ โอแม่ พิมนิม
 นองของ พี่เขย อย่างกลัว เลนพี่ หาเหิน เช่น
 นั้นไม่ จะผวลงกาไปว่าไร เข้าสายใจ
 ลุก ที่ รัก ของ สาย ทอง ถ้า ไม่ ดี ๆ พี่ จะ
 ซักพา ให้ แก้วตา เสียตัว มัวหมอง เหน้
 ส้มคักที่ สมนวล จะควร ครอง กับ พิม นอง
 เนื้อ สุวรรณ กำภู จะ เปรียบ ยศ ก็ ปรางภู

มี คน นัย จะ เปรียบ ทรพย์ ก็ เสมอ สมาน
 อยู่ แม้น จะ ชั่ง ตั่ง ได้ ใน ทราย ก็ ควร คู้
 สมนั้น พุ่ กิ่ง อัน พิศ รูป สอง รูป นี้ ก็ น่ารัก
 ชะ อ่อน อ่อน วรรณ วรรณา ทั่ว นึก นึก ทั้ง อาทิตย
 ชित्र ทั่ว เคียง จันทร ถ้า ได้ กัน แล้ว เปน
 บุญ ของ สายทอง จะ นิ่ง ชม นอน ชื่น ทุก คื่น
 วัน ทำ ขวัญ ทั่ว ทั่ว ทั้ง สอง ให้ นิ่ง
 เรียง เคียง เหนือ นวล ลอย ยาม ร้อน จะ ประ
 คอง เข้า พืชวิ หอ ห้อง ของ พิม พิลาลัย
 จะ ตบ แด่ง ตก ไว้ ทั่ว งาน พิ ฟู กหมอน ที่ นอน
 เคียง รา คับ ดี มี ฉาก พับ ตั้ง บัง บาน มุง
 แพร แล เลิศ วิไล ยตา ระบาย ทอง รจนา แล
 สะ อ้าน ภู กليب ย้อย ห้อย สุ มา มา ลย์ กะ โทน
 ภาณ หนา ก ตั้ง ไว้ เรียง ราย เครื่อง แป้ง แต่ง

ปริกประทับพลอย กระงก ล่องคั่นน้อง เนติ
 ฌาย จะนั่งฟังบุญ พิมพ์ม สะบาย กิณ
 นอนไม่ระคายระคายใจ อย่าเรรวนควร คู่อยู่
 แล้วน้อง จงปรองตองลงเสียข้างอย่าสงไสย
 สายทองนี้จะรองเปนเกือกไป ให้สัญญาพิมพ์
 ไท้ณะ ทวงตา ถ้า เฌรแก้ว แวไว ไม่คง ลีจ
 ไฟล์พลัด คำคล้ายไปภายนอก จะเรียก พี่ว่า
 ไยเล่าไม่ เข้า ยา คีคำ ล่งไป เปน คน ครัว
 ให้ตกน้ำตาเข้า ทุกเข้าเย็น เคี้ยวเชิญอย่าให้
 ไต้เงยหัว ลีให้ระยำเลียทั้งตัว ชักชั่ว
 แล้วจะเลี้ยงไปโยมิ รุ่งเช้าเข้าเฌรมาบิณฑ
 ฆาตร สุกสวาส ลงไปไล่ด้วยพี จะนัด
 เฌรเลียให้แจ้งแห่งคต พ่วงนี้ไปไว้ได้พบกัน
 ภาไต้พุทกัยแม่พิมพ์เลียลักพัก รัยรัก ลงใจ

ไต่แม่นั่น แล้วที หลัง ตั้ง ปิง เสีย ทุกวัน
 แม้นชะย่นอยู่ไม่มีผู้ใดมา ตกพนักงานพิ่เกิด
 ทีหลัง ข้ามักอให้น่าฟังก็จึงว่า นอนเกิด
 ตึกแล้ว นะแก้วตา มาพิ้งจะ กอทให้ พิมน้อย
 ลัพยอกหยอกเย้าเคล้าให้นอน ชะอ้นออก
 ชื้อ เณรอยู่บ่อย ๆ จนพิมปลงหลงคำด้วย
 ลำ ออย เดือนก็คล้อยเคลื่อนคัยระยับกาย ฯ

๐ ครัน รุ่ง แผลว นทาง สว่าง ภาพ กระ
 ช่างจบ จำรัส รดพระ สุริ ฉาย จัปแสง ทินกร
 อ่อน พราย เสียง สกุน เกริ่น กราย ขยับ บิน
 พระ พาย ชาย พัดเรณู ร่อน ลอช้อ่อน รศสุ
 คนธ์ กระ หลบ กลิ่น รื่นรื่น ชื่น ชวย ระรวย
 วิน เจ้า เณร น้อย นึก ถวิล ประ หวัด นาง
 นิ่งช้า เวลาจะ แสงส่าย ขยับ กาย ลุกเลื่อน

มา หน้า ต่าง ล้าง หน้า หุ่น ผ่า สะ บง พลัง
 คด วัฏ ประ คต ย่าง ลง บัน ไค ถึง ยาน พิม
 เข้า พัด นมิติน ซ้ำ ส้า รว มอิริยา บท ให้ ผ่อง ใส
 บริ กำ ล้า คัญ ให้ มั่น ใจ หวัง จะ ให้ เจ้า พิม
 นั้น ลง มา ๗๕

๑ นาง พิม พิล่า โดย กับ สายทอง อยู่
 ในห้อง จัก แฉง แฉ่ง ห้า จะ ไล่ บาตร เนิร เข้า
 ทั้ง เข้า ปลา ๒ หรี ๒ หมาย พลุ บา ครอบ คัณ
 กลัว แม่ จะ เหน รั้น ซ่อน เขา ของ ซ่อน เลีย ด
 ชุก เลีย ไต้ ชัน เนิร พลาย เปน ไร จึง ซ้ำ กว่า
 ทุก วัน ผัน เป็ด หน้า ต่าง ก็ เหน ตัว หลบ
 มิ ค สกิด พี่ สาย ทอง ๒ เนิร น้อย ช่าง ล้า
 รว ม รว กับ ขั้ว ไม่ ไป ละ ซ้ำ ไหว เก็ด ฉัน
 กลัว ๒ หีว กระ ชิก กระ เลียว กัน สาย

ทอง เตือน น้องให้ลงไป นาง พิม พิลาลัย
 ประ คอง ชัน แอบ หลั่ง บัง วุ่น พัน ละ วัน
 พรัน พรัน ก้าว ลง บัน ไค ไป ชุก นิ่ง ตั้ง ชัน
 ลง วัน ทา ไม่ อาจ แล คุ หน้า เจ้า เณร ได้
 เทปรำ คำว่า ชัน ประหวั่น ใจ บู้หรีไต้ปน ปลา
 ทั้ง หมา ก พล ก้ม หน้า ชัน มา บน บัน ไค
 ออก ใจ สะ ทัก สะ เทือน อยู่ ครัน ถึง หอ นิ่ง บัง
 ประ ทุ นาง สาย ทอง เหลียว คุ ไม่ มี ใคร
 กระ ชิบ เณร เพน แล้ว ย่ำ ย้าย นึก จะ พา พิม
 น้อง รัก ออก ไป ไว รีบ ไป วัฏ ฆา มา ไว ไว
 ไหน เล่า เจ้า เณร เอา เงิน มา ฑะ

๑ ครานี้ นิ่ง โฉม เจ้า เณร แก้ว ยิ้ม แล้ว
 ตอบ คำ สาย ทอง ว่า ไม่ ลืม คำ ดอก ที่ ร่ำ เจริญ
 ถ้า เร็ว ไว ฝ้าย ข้า จะ แทน คุณ ถ้า ได้ แล้ว เณร

แก้ว มิ ให้ พี่ ไป ตะ โทน ภูฏี ให้ ตั้ง วุ่น
 ข้าง ก็บวช สวด เวียน จะเอา บุญ รับศีล ครุ่น
 ครุ่นไม่ กลับกลาย ค่อยอยู่ เกิด หนา จะลา
 ก่อน แล้ว จะ ย้อน ออก ไป ไร่ มิ ให้ บ่าย
 สายทอง ย่อง เยื้อง ชำเลื่อง กราย เหนร ก็ไป
 วัชป่าเลไลยก์ นางพิม พิลาลัย กับสายทอง
 ทั้ง สอง กิน เข้า แล้ว หา ซ้ำ ไม่ อื่น หน้า ล้า
 ราษฎร บาน ใจ พุด จา ปรมา โสภ กับ มาร ดา
 วันนี้ ลูกจะ ไป ไร่ เห็นอ ฝ้าย ฝ่อ แตก กระ
 จาย เลียบ หนัก หนา ลูก จะออก ไป ดูกับ หู
 ตา ไร่ ใจกับ ซ้ำ ไม่ ต้อง การ มัน ล้า จำ
 แรก แจก จำ ซื่อ ขาย กิน เล่น ไปทั้ง บ้าน
 ลูก เหน กับตา มาซ้ำ นาน จะว่า ขาน มัน ไม่
 ถนัด ใจ ท่าน ยาย ควี ประจัน คั่น ไต้ ฝรั่ง

ท่าทั้ง ฟัง แม่มันไหนได้ อี้คือ ชก ลักกุ หนัก
 ไป ไวไว แม่พิม ออกไปดู จับได้ใส่เอา
 คว้าไม้ ตะบอง ให้มัน ร้อง เปน อ้ายเจ๊ก ขาย
 หมู ทั้งลักทั้งกิน นินทาๆ เข้าหุ่ยออย ๆ
 อี้ ร้อย กล นาง พิม พิลาลัยได้ ฟัง แม่
 เรียกข้า เช้งแซ่ อยู่สืบสน ลูกมา วุ่นวาย เปน
 หลาย คน แยก กระ บุง วึ่ง ชน ลง บั้น ไค
 นาง พิม สายทอง ทั้งสองรา ลงจาก เคหา หา
 ข้าแม่ ข้า ไทตาม หลัง สะพั้งไป ถึงไร
 เข้า พลับ ทันทิ ยับยั้ง นึ่ง พุ่ม กระ ทุ่ม ไหญ่
 มึงไปเถิด กจะ อยู่นี้ อย่า ผอเรือ เพื่อไปให้
 ตีตี บ่ายสี่ โมงมึง จึงกลับมา อี้เม้า เต่า
 หีบ อี้พลับ เทศ อี้ตาน เปรต อี้ควาย ฟังนาย
 ว่า ฉวย กระ บุง แยกไป ภาอ ไกล ตา ก็
 ร้อง เพลง ไก่ป่า เกือบ ฝ้าย พลาจ ๗๕

